

АНАЛІЗ ГРУПИ ВІТАМІННИХ ПРЕПАРАТІВ, ЩО ПРЕДСТАВЛЕНІ НА ВІТЧИЗНЯНОМУ ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ РИНКУ

Чегринець А. А., Кривченко Д. В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Для підтримки нормальної роботи та життєдіяльності організму людини необхідне безперервне надходження біологічно активних речовин. Важливу роль серед таких речовин становлять вітаміни, які надходять до організму з продуктами харчування. Однак, не всі вітаміни, які надходять з їжею, можуть повноцінно засвоюватися. Незбалансований раціон харчування та низька якість продуктів можуть призвести до гіповітамінозу.

Тому метою роботи було проведення аналізу групи вітамінних препаратів, що представлені на ринку України.

Для дослідження асортименту були використані системно-аналітичні та статистичні методи, аналіз групи вітамінних препаратів проведено відповідно до Державного реєстру лікарських засобів України.

Проведений аналіз показав, станом на перше півріччя 2022 року на фармацевтичному ринку України зареєстровано 184 вітамінних препаратів. Згідно з АТС- класифікацією вітаміни (A11) належать до групи засобів, що впливають на травну систему та метаболізм. Найбільшу частку (40 засобів, 21,7 %) складає група A11H – Інші прості препарати вітамінів та група A11G – Інші комбіновані вітамінні препарати – 20,2 % (37 торгових назв). Значні частки займають групи A11C – Вітаміни А та D, у тому числі комбінація цих вітамінів (30 найменувань, 16,3 %) та A11D – Препарати вітаміну В1, у тому числі в комбінації з вітамінами В6 та В12 (26 засобів, 14,1 %). Групи A11A – Полівітаміни з добавками становить 10,3 % (19 торгових найменувань), A11B – Полівітамінні комплекси без добавок 7,1 % (13 препаратів), A11E – Комплекси вітамінів групи В, включаючи комбінації – 5,4 % (10 засобів). І найменшу частку (4,9 %, 9 найменувань) складає група A11J – Інші комбіновані вітамінні препарати.

Розподіл засобів за лікарською формою демонструє, що досліджувана група представлена 11-ма формами. Лєвова частка засобів представлена у формі таблеток (33,2 %), розчини для ін'єкцій складають 19,1 % (переважають вітаміни групи В та С), 14,2 % – м'які капсули (переважно вітамін Е та його комбінації), 11,4 % – капсули. Засоби у формі драже та таблеток жувальних становлять по 5,9 %, розчинів – 4,4 %. У найменшій кількості вітаміни представлені у формі розчинів олійних (2,7 %), крапель (1,6 %), таблетках шипучих (1,1 %) та сиропі (0,5 %).

Встановлено, що більшість вітамінів (60,9 %) вітчизняного виробництва та 39,1 % – закордонного виробництва. Закордонні вітамінні засоби представлені 18-ма країнами, серед яких лідуючу позицію займає Німеччина (20,9 %). Фірми Чехії становлять 12,5 %, Словенії – 11,2 %, Індії – 9,7 %. 8,3 % складають засоби таких країн, як США та Польщі, 6,9 % – Таїланду, по 2,7 % – Швейцарії, Польщі, Австрії, Франції. Та найменшу частку займають фірми Єгипту, Латвії, Румунії, Болгарії, Греції, Йорданії, Туреччини – по 1,2 %. Аналіз співвідношення імпортованих препаратів до вітчизняних вказує на те, що фармацевтичний ринок досить забезпечений засобами українського виробництва. Проаналізувавши категорію відпуску вітамінних засобів було визначено, що більша кількість відпускається без рецепта (71,2 %). Та лише 28,8 % – це рецептурні засоби (переважно розчини для ін'єкцій).

Проведено аналіз групи вітамінних препаратів. Асортимент вітамінів, які зареєстровані в Україні, є досить широким, що надає можливості більш повно задовольняти потреби споживачів.